

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/198/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512218130
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7512218130.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Frederiky Zozulákovej a JUDr. Andrey Mazákovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú Z. S., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcu u matky, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, na návrh matky W. S., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v Z. D. H., R. č.XX, zast. splnomocnenou zástupkyňou JUDr. Alenou Spielmann, nar. 18.11.1963, bývajúcou v Košiciach, na ul. Czambelovej č. 16, za účasti otca M. S., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho v G., na ul. G. č. XX, zast. JUDr. Ľubomírom Majerčíkom, advokátom advokátskej kancelárie so sídlom v Košiciach, na ul. Mlynskej č.1, o zvýšenie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie z 09.04.2013 č. k. 9P/270/2012-51 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zvýšil výživné od otca pre maloletú Z. na 105,- eur mesačne, ktoré zaviazal otca prispievať matke vždy do 15 dňa v mesiaci od 24.10.2012. Dlhé výživné za obdobie od 24.10.2012 do 31.03.2013 v sume 205,08 eur povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 17,09 eur spolu s bežným výživným až do zaplatenia matke pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc mesiacom máj 2013.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka s návrhom, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok a zvýšil výživné na 160,- eur mesačne a dlžné výživné povolil splácať v mesačných splátkach po 50,- eur. Poukazovala na to, že v čase predchádzajúcej úpravy výživného bol otec zaviazaný prispievať na výživné maloletej 66,- eur, pričom táto suma zodpovedala nákladom na výživu maloletej, ktorá bola vo veku 2 a pol roka. Návrh na zvýšenie výživného podávala z dôvodu, že maloletá nastúpila do základnej školy a jej odôvodnené potreby sa zvýšili. Poukázala na to, že manželka otca dosahuje príjem 659,- eur a aj keď ona vyživovaciú povinnosť k maloletej Z. nemá, treba príjmové a majetkové pomery otca posudzovať spoločne. Otec je výlučným vlastníkom trojizbového bytu v Košiciach, v ktorom bývajú jeho pôvodní vlastníci jeho rodičia, ktorí sú poberateľmi starobného dôchodku a pred odchodom do dôchodku pracovali a nie sú odkázaní na finančnú výpomoc. Manželka otca je vlastníčkou jednoizbového bytu - garsónky, v ktorom spoločne žijú a vlastní záhradu s chatou v Košiciach, ktorú nadobudla do výlučného vlastníctva napriek tomu, že kúpa bola realizovaná za trvania manželstva a úver na zaplatenie kúpnej ceny bol poskytnutý za trvania manželstva a je uhrádzaný z prostriedkov BSM. Citovala § 75 zákona o rodine a poukázala na to, že zvýšené výživné je nižšie ako sú odôvodnené potreby maloletej. Poukázala na svoj nízky a nestabilný príjem, pretože pracovnú zmluvu má na dobu určitú ako aj na svoje majetkové pomery, ktoré predstavujú tretinový podiel na vlastníctve rodinného domu so záhradou v R., ktorý vlastní so svojou sestrou a vdovou po zosnulom bratovi. V dome žije so svojou 71 ročnou matkou, v prospech ktorej je zriadené vecné bremeno doživotného bývania a ľarcha nákladov na bývanie a nutné opravy domu sú na jej matke. Otec ďalšiu vyživovaciú povinnosť nemá a okrem výživného finančnou čiastkou ani darčekom nad rámec určenej sumy výživného

na maloletú neprispieva. Poukázala na rozdiel v jej príjmoch a príjmoch otca ako aj na skutočnosť, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, preto je spravodlivé od otca požadovať, aby rovnaký štandard umožnil aj svojej dcére formou výživného, čo je v súlade s požiadavkou, že dieťa ktorého rodičia nežijú spolu, má mať takú životnú úroveň ako keby spolužitie rodičov existovalo. Poukázala na ústavnú súdnu prax, že výživné sa určuje na dobu dlhšiu a že k podstatným zmenám pomerov dieťaťa dochádza spravidla po uplynutí troch rokov a keďže v tomto období už malo byť výživné zvyšované druhý raz, toto výživné by malo zohľadňovať potreby maloletej až do nástupu na druhý stupeň základnej školy. Vyslovila názor, že prvostupňový súd dostatočne zistil skutkový stav, posúdil ho podľa správnych zákonných ustanovení, ale nesprávne určil rozsah zvýšeného výživného, pretože zohľadnil osobné náklady povinného rodiča a oprávnené potreby maloletej nezohľadnil v plnej miere napriek tomu, že každý rodič má v prvom rade povinnosť zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne využiť finančné prostriedky na uspokojovanie vlastných potrieb. Citovala ustanovenie § 160 ods. 1 O.s.p. a vyslovila názor, že nie je spravodlivé požadovať strpenie s poskytnutím plnenia výživného v splátkach, pretože ide o výživné pre maloleté dieťa, ktoré je prednostnou pohľadávkou, otec maloletej o podanom návrhu vedel a najmenej od októbra 2012 mohol predpokladať, že výživné bude zvýšené, preto si mohol vytvoriť potrebnú finančnú rezervu. Z uvedeného dôvodu navrhuje povoliť otcovi splácať výživné v dvoch, maximálne v troch splátkach, alternatívne v mesačných splátkach po 50,- eur spolu s bežným výživným.

Kolízny opatrovník vo vyjadrení navrhol určiť výšku výživného od otca s prihliadnutím na súčasné potreby maloletej vzhľadom na jej vek, výchovu a výživu.

Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol potvrdiť napadnutý rozsudok. Tvrdenia matky o plnení si vyživovacej povinnosti považuje za nepravdivé. Uviedol, že manželstvo uzavreli v roku 2005 a už v novembri 2006 matka aj s maloletou opustila spoločnú domácnosť bez udania dôvodu v čase jeho pracovnej zaneprázdnenosti. Odsťahovala sa k svojej matke blízko Košíc a nesúhlasila, aby sa zúčastňoval na výchove maloletej a odmietala akýkoľvek styk s maloletou, prípadne jej návštevu a vyhrážala sa, že ho nepustí na dvor. Napriek tomu v rámci možností sa ju snažil navštíviť, zakúpil jej kojenecké potreby, hračky, trojkolku, čo však matka zamlčala. Neskôr maloletá trávila čas aj v byte jeho druhej manželky, ktorá sa o maloletú starala, hrala sa s ňou, venovala sa jej a chodievali spolu na výlety a vychádzky. V roku 2012 sa tieto stretávania prerušili z dôvodu súdnych pojednávaní a matka nesúhlasila ani s tým, aby sa maloletá stretávala s jeho rodičmi. Nepovažuje za účelné jednostranným záujmom z jeho strany sa domáhať vydania dieťaťa, pretože to spôsobilo maloletej stresové a traumatizujúce situácie. V danom prípade je možnosťou riešiť úpravu styku súdnou cestou. Citoval ustanovenie § 24 ods. 4 a 5 zákona o rodine. Poukázal na to, že matka neberie do úvahy, že si založil novú rodinu a príčinou rozpadu manželstva však bola ona, ktorá s dieťaťom opustila domáce prostredie a odsťahovala sa mimo mesta s čím však súvisia zvýšené náklady spojené s cestovaním, potrebou mať stabilné miesto na vzdelávanie, hranie a pod. Uviedol, že on spolu s manželkou sú obaja vysokoškolsky vzdelaní, bývajú v garsónke s rozlohou 23 m², pričom matka so svojim príjmom v poschodovom rodinnom dome so záhradou. Poukázal na nedôvodnú argumentáciu matky ohľadne pomerov jeho manželky, ktorá nie je rodičom maloletej. Matka maloletej je však tretinovou vlastníčkou poschodového rodinného domu so záhradou v R., ktorý obýva spolu so svojou matkou, ktorá má zriadené vecné bremeno doživotného užívania a teda je tu možnosť úhrady len tretinových nákladov, avšak podľa jej vyjadrenia tieto neboli zohľadňované. Poprel tvrdenia matky o nákladoch na výbavu prváka v sume 700,- eur, alebo nákupu balíka zošitov pre prvákov v sume 150,- eur, pretože tieto skutočnosti si ako učiteľ overil priamo v škole, ktorú Z. navštevuje, aj vo svojom zamestnaní, že škola žiaden balík deťom neposkytovala a ak predtým áno tak len za symbolickú cenu. Taktiež si všimla ceny detského oblečenia v obchodoch a matkou uvádzané položky sú z vyššej kategórie cien značkového detského oblečenia, ktoré však nezodpovedajú príjmu matky ani jeho príjmovým pomerom. Trh ponúka primerané detské oblečenie v prijateľných cenových reláciách, ktoré predstavujú približne tretinu cien, ktoré uvádzala matka. Uviedol, že svoje príjmové pomery dokladoval, taktiež dokladoval príjem manželky, avšak príjem matky bol v čase rozhodovania zdokladovaný len zmluvou a nie je zjavné, či je to konečný príjem, resp. či majiteľ nevyplácal zamestnancom aj iné čiastky. Navyše matka mala možnosť vzájomnou komunikáciou a podaním náležitých informácií sa dohodnúť na zabezpečení potrieb maloletej súvisiacich s nástupom do základnej školy. Matka dlhodobo a dobrovoľne sa ocitla v pozícii nezamestnanej a z toho dôvodu už v minulosti žiadala od neho výživné pre ňu a tvrdila, že ako predavačka v druhom najväčšom meste si nevie nájsť vyhovujúce zamestnanie, pretože raz sa jej neoplatilo zamestnať pred Vianocami, potom v

lete a ďalší problém bol s tým, že predtým bola zamestnaná ako vedúca predajne a nový zamestnávateľ by s tým mohol mať problém a podobné dôvody, ktoré matka vysvetľovala. Tieto však považuje len za výhovorky, pretože svoj čas venuje súdnym podaniam, očierňovaniu jeho osoby aj jeho manželky.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Podľa ods. 4 citovaného ustanovenia pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Podľa ods. 5 citovaného ustanovenia výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Predpokladom zmeny rozhodnutia o výživnom podľa § 78 ods.1 zákona o rodine je výrazná zmena pomerov na strane oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom, pričom musí ísť o zmenu trvalú, nielen prechodnú a musí sa jednať p zásadnú zmenu v tých okolnostiach, z ktorých vychádzalo predchádzajúce rozhodnutie súdu o výživnom. Z toho dôvodu je potrebné porovnať pomery, z ktorých vychádzalo predchádzajúce rozhodnutie súdu o výživnom s pomermi existujúcimi v čase rozhodovania súdu o návrhu na zmenu výživného. Aj pri rozhodovaní a o zmene výživného sa použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného, t.j. ustanovenie § 62 ods. 1, 2, 4, 5 a ustanovenia § 75 ods. 1 zákona o rodine, z ktorých vyplýva, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť trvajúca do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia sú povinní prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni oboch rodičov. Pri určení rozsahu výživného je potrebné vychádzať z toho, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, medzi ktoré patria okrem bežných potrieb ako výživa vo vlastnom zmysle slova, šatstvo, bielizeň, obuv, náklady na bývanie, aj ďalšie potreby súvisiace s rozširovaním a prehlbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov, prípravou na budúce povolanie a tiež kultúrne, športové a rekreačné potreby, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje v súčasnosti život kultúrneho človeka. Uspokojovanie odôvodnených potrieb dieťaťa je však vždy limitované možnosťami a schopnosťami rodičov. Vychádzajúc z vyššie uvedených úvah je tiež potrebné zdôrazniť, že výživné nie je možné určovať mechanickým výpočtom.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých výrokoch spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 2 písm.a/ O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, posúdil ho podľa správnych zákonných ustanovení a zákonne rozhodol o výživnom pre maloletú, vykonal všetky dôkazy významné pre rozhodnutie, v súlade s § 132 O.s.p. vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadal na všetko čo vyšlo za konania najavo, v dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého rozsudku presvedčivé a s jeho

závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Zo zákonných ustanovení citovaných v odôvodnení napadnutého rozsudku nepochybne vyplýva, že možnosti a schopnosti rodičov sú popri odôvodnených potrebách dieťaťa rozhodujúcimi hľadiskami pre určenie výživného. Odôvodnené potreby dieťaťa, ktoré súd zohľadňuje pri určení výživného sú rôzne, podľa okolností každého konkrétneho prípadu. Sú závislé od veku dieťaťa, jeho fyzickej a psychickej vyspelosti, zdravotného stavu, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie. Miera uspokojenia týchto potrieb je ovplyvňovaná schopnosťami a možnosťami rodičov a ich životným štandardom. Ak sú schopnosti a možnosti rodičov obmedzené, treba mať za to, že odôvodnenými potrebami dieťaťa sú výlučne bežné potreby nepresahujúce obvyklú základnú mieru všetkých nevyhnutných potrieb pre život kultúrneho človeka. Ak sú však možnosti rodičov širšie, je potrebné za odôvodnené potreby považovať aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré sú vzhľadom na všetky okolnosti prípadu dieťaťu prospešné pre jeho zdravý všestranný rozvoj. Po dôslednom porovnaní pomerov, ktoré existovali v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom s pomermi existujúcimi v čase podania návrhu, resp. v čase rozhodnutia súdu prvého stupňa o návrhu na zvýšenie výživného dospel odvolací súd k totožnému právnomu záveru ako súd prvého stupňa, že bola preukázaná kvalifikovaná zmena pomerov odôvodňujúca zvýšenie výživného tak ako rozhodol súd prvého stupňa, ktoré vzhľadom na zákonné ustanovenia citované v odôvodnení napadnutého rozsudku a z nich vyplývajúce zásady je primerané reálnym zárobkovým schopnostiam a možnostiam otca. Odvolací súd konštatuje, že pomery, na ktoré sa matka odvoláva, sú vyjadrené v napadnutom rozsudku zvýšením výživného, preto odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil rozsudok ako vecne správny a podľa ods. 2 tohto zákonného ustanovenia sa v celom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením. Pretože súd prvého stupňa správne a zákonne rozhodol o zvýšení výživného, ako aj dlhu na výživnom a jeho splatnosti s prihliadnutím na finančné a majetkové pomery otca. Vzhľadom na to, že odvolacie námietky matky tvorili jej obranu už v konaní pred súdom prvého stupňa, pričom sa s nimi konajúci súd dostatočne vysporiadal a matka neuviedla žiadne iné relevantné skutočnosti, ktoré by mali za následok iné rozhodnutie o výživnom.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.